

Оила ва жамият

6 (1107)-сон 13 февраль 2013 йил

Газета 1991 йил 1 сентябрдан чиқа бошлаган

**КАМОЛГА
ЕТГАН УСТОЗ**

3

4

КҮНГИЛ БАСТАКОРИ

«ЗАФАР»НИНГ
ЗАФАРЛИ ОДИМЛАРИ

5

7

УЙКУДАГИ ОПЛОГОЙ

ТАҚДИРИМСАН, БАХТИМСАН, ЭРКИН ВА ОБОД ВАТАН!

Назира БОЙМУРОДОВА
сурат-лавҳаси.

*Жилмайса нур ёғар гул ёноқлардан,
Сир яширап ҳатто қизғалдоқлардан...*

“Оила ва жамият”

газетасини ўз оиласининг яна бир ҳақиқий аъзоси
сифатида қадрлаб, биз билан ҳамфирк,
ҳаммаслак бўлиб келаётган муҳттарам
муштарийлар!
Унутманг, севимли газетангизга обуна
давом этмоқда.

Индекс — 176

ҲИКМАТ

Бори элга яхшилик қўлғилки,
мундин яхши йўқ,
Ким дегайлар, даҳр аро қолди
фалондин яхшилиқ...
Захириддин Муҳаммад БОБУР.

Грант лойиҳаси ғолиблари

ИМКОНИЯТ САРИ ЙЎЛ

Дунёда касб-кор кўп. Ҳар бир иш — унга садоқат кўрсатган, машаққатини чеккан, қийинчиликлариға қарамай меҳр билан астойдил ёндошганларнигина юқсақликка элтади, соадатли қиласди. Андижон вилоятининг Олтинкўл туманида истикомат қиливчи Шахлохон Жалилова ҳам меҳнат қилишдан толмайдиган, катта мақсадлар сари дадил одимлаётган ёшлардан. У чорвачилик йўналишида тадбиркорлик фаолиятини олиб бормоқда. Бетиним изланиш ва интилишлари эвазига 2012 йилнинг декабрь ойдага "Меҳр нури" жамғармасининг "Кичик ва ўрта тадбиркорлик ва фермерлики ривожлантиришга қаратилган грантлар" дастурининг ғолиби деб топилди.

— Қишлоқда туғилганилгим туфайли болалигидан чорвачилика қизиқардим. Ҳовлимиздаги парранда, мол-холларга қарашни, парваришишларни яхши кўрадим. Вакт ўтган сари бу қизиқимиз катъий мақсаддага айланга бошлади. 2007 йилда бу соҳага астойдил киришдим. Ўша вактда ўйнимизда биттагина қорамолимиз бўларди. Мехнатларимиз зое кетмади. Оила аззалирим билан чорва сонини аста-секин кўпайтиридик. Отаном менга яқиндан ёрдам бериди. Отам туманимиздаги 23-умумталим мактабида тил ва адабиёт фанидан 35 йилдан ортиқ ёш авлодга сабоқ берган. Ҳозир нафқада. Онам эса ўй бекаси. Иккι укам ҳам мақсадларимни кўллаб-куватлаб, бўш вактларда менга ёрдамлаша бошлашиб. Оиласизга барака кирди.

2011 йилнинг бошларда мен Тадбиркорлар ва ишбилармонлар харарати Ўзбекистон Либерал Демократик партиясининг аъзоси бўлдим ва Олтинкўл туманинг башланғич партия ташкилотида маслаҳатчи сифатида иш бошладим. Бу ергада тадбиркорликка оид йиғилишлар, тандовлар қизиқишимни янада ривожлантиришими турткни бўлди. Тадбиркор барча жабҳада фаол бўлиши зарур деб ҳисоблайман. Шунинг учун ҳам кўп ўйлаб ўтирамай, "Меҳр нури" жамғармасига мурожаат қилдим. У ерда дехқончилик, чорвачилик, пар-

рандачилик, озиқ-овқатлар, тўқимачилик, ишлаб чиқариш соҳасидаги лойиҳаларни кўллаб-куватлаш учун пул маблаглари ахратилган эди. Шу боис мен ҳам бизнес режамни тузиб, тандовларни худудий босқичига таҳдим этдим ва мубафақияти ўтдим. Тандовларда тадбиркорлардан жами 448 та бизнес режа ҳакамлар ҳукмига ҳавола этилган эди. Ҳар бир ҳужжатни синчковлик билан ўрганиб чиқишидан сўнг мен "Кичик ва ўрта тадбиркорлик ва фермерлики ривожлантиришга қаратилган грантлар" дастури бўйича саралаб олинган 15 нафар ғолибининг бири сифатида ўтироф этилди. Ҳамгамма томонидан ахратилган 2.5 миллион сўм миқдорда пуллиги бегарас мукофотга эга бўлдим. Энди бу моддий ёрдам эвазига мен моллар сонини кўпайтириб, чорвачилик фермер ҳўжалиги ташкил этимоқчиман. Шу билан бирга моллар турини ҳам кўпайтириб, элдошларим дастурхонига гўшт маҳсулотларини етказиб бериш ҳам менинг келажакдаги режаларидан бири.

Грант лойиҳалари муаллифи, "Меҳр нури" жамғармасининг жаматчилари қенгаш раиси Гулнора Каримованинг сайди ҳаракатлари билан мамлакатимизда кўплаб ёшлар аниқ мақсад сари итилиш йўлини топишмода. Мен ҳам келажакда албатта фермер ҳўжалигини ривожлантириб, билдирилган ишончни оқлашга ҳаракат қиласман.

Барно МИРЗААҲМЕДОВА,
"Оила ва жамият" мухабири.

ЮРАГИМ ФАХРГА ТЎЛДИ

Шукӯҳ

Берилаетган ўтибор ва рағбат тўғрисида дугонамга тўлқинланаб сўзлаб бердим. Айниска, Юртбошимизнинг 2012 йил 10 декабрда қабул қилган "Чет тилларни ўрганиш тизимини янада токомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги қарорининг мазмун-моҳияти ҳақида ҳам гапириб берганимда у чин дилдан хаваси келганини яширолмади. Шунингдек, менинг инглиз тилини мукаммал эгаллаш учун изланётганин Аннанин жуда кизиқтириб кўйди. Суҳбатимиз рус, инглиз тилларидаги узоқ давом этиди. "Тиз билган эл билади" дейдай халқимиз. Билим олишимиз, тил ўрганишимиз учун яратилаетган шароитлар туфайли биз бугун билим ва салоҳиятда дунё ёшлари билан бўйлашиб турбимиз. Бундай имкониятларга жавобан, келажакда етук мутахассис бўлиб, жаннатмонанд юртим равнаки учун ўз ҳиссамни кўшсан дейман.

Гулбахор СИДДИКОВА,
Самарқанд давлат университети
хукукшунослик факультети
1-курс талабаси.

Ҳаётимизнинг фаровон, турмушимизнинг обод, саришта ва файзли бўлишига интилиш — бу ҳалқимизнинг қон-қонига сингган туйғу. Эътироф этиш жоизки, исстиклол йиллари ҳаётимизда айнан шундай эзгу хисларнинг рўёбини кўришимизга имкон гаради.

Бош Комусимиз қабул қилинганилгинг 20 йиллигига багишиланган тантанали маросимда Президентимиз ташаббуси билан 2013 йилга "Обод турмуш йили", деб ном берилди. Бу эса озод ва обод Ватанимизда умргузаронлик килаётган барча ортошларимизни кунвонтирди, кўнгиллари яхши тилак ва орзуларга ҳам эш бўлди.

Матлуба КУРБОНОВА,
Чуст тумани Кўктош МФЙ маслаҳатчisi:

— Мустақилликнинг илк йилларидан овљатимиз раҳбари раҳнамолигида мамлакатимизнинг барча қишлоқ ва шаҳарларини ободонлаштириш, ҳалқимиз ҳаётини янада фаровон этиш масалаларига алоҳида ўтибор қаратиб келинмокда. Ҳозирги кунда юртимизнинг ҳар бир

2013 йил — Обод турмуш йили
хайрли ишларни давом эттириш, оиласларда соглом мухитни қарор топтириш, фарзандлар тарбиясига бўлган ўтиборни сурайтираслил, янги иш ўринларини яратишига ҳаракат қилияпмиз.

Муножотхон МУМИНОВА,
Норин қишлоқ ҳўжалик касб-хунар коллежи АРМ бўйим мудири:

— Аввало, тарих мулкига айланган ўтган йилларимиз номларини ҳам бир эслаг олайлик: "Оила йили", «Баркамол авлод йили», «Қишлоқ тараққиёт ва фаровонлиги йили», «Мустаҳкам оила йили». Буларнинг барчасида ҳалқимиз ҳаётига, инсон манбаатларига бўлган юксак ёзубор акс этганини ҳақиқат. Орта назараси ташласак, нафақат йил муносабати билан қабул қилинган давлат Даструрлари ижрою юзасидан амалга оширилган кенг кўламли эзгу ишларнинг давомийлигини кўрамиз, балки ҳалқимизга хос бўлган бағриренглик, меҳр-оқибат, одамий хисларни, тинч-тотув турмуш кечиришига интилиш, юрт тақдирига дахлдорлик тутугуларининг кучайиб бораётганига

Ватан равнақи, юрт тинчлиги муқаддас

гўшаси, ҳатто, энг олис ва чекка қишлоқларида ҳам бунёд этилган кўркам, замонавий ва қуал тураржойлар, мактаб ва коллежлар, қишлоқ вуралии пунктлари, маданият ва спорт кошоналари, боф-рографи, варон ўйларга кўзини кунвонтиради.

Бунда ҳар бир йилемизга муносиб ном берилиб, унинг асосидан давлат Даструрлари қабул қилиниб, амалда тадбиқ этилаётганинг аҳамияти катта. Дарҳақатик, хонадонларимиз, ўй-жойларимиз, маҳалла ва қишлоқларимиз қанчалар обод бўлса, юртимиз шунчалар файзга тўлади, турмушимизда кут-барака бўлади.

Ҳабибаҳон ЙУЛДОШЕВА,
Учқўргон туманидаги «Дўстлик» МФЙ раиси:

— Юртимизда инсон қадри улуғ, унинг манбаатлари олий қадрият саналади. Бу йилнинг "Обод турмуш йили", деб номланиши ҳам азалий анъананинг бардавомлигини таъминлайди. Шундай экан, фамхўрлик ва ўтиборга жавобан ҳар биримиз ўзимизни эзгу ниятларни сарни ғорайлийк. Турмушни обод қилиш ҳар кимнинг ўзига боғлиқ. Изланган, имкон қидирган, меҳнатдан бўйин товламаган инсон камлик кўрмайди.

«Мустаҳкам оила йили»да бошланган

гўвоҳ бўламиз.

Ўйлайманки, 2013 йилда ҳам «Мустаҳкам оила йили»да амалга оширган сайди ҳаракатларимиз давом этади. Жумлади оиласларни мустаҳкамлаш, "Софлом она — соглом бола" тайомлини кенгроқ тарбига этиш, ёшларни ҳар томонлама баркамол этиб вояга етказиш, оиласий бизнес, хусусий тадбиркорлик, касаначилик асосида ахоли бандларини таъминлаш борсигдайди. Ўйкотмайди.

Бир сўз билан айтганда, Президентимиз таъкидлаганларидек, "... обод ҳаёт деган тушунча азал-азалдан ҳалқимизнинг онгу тафаккурида аввалимбор фаровонлик, тўқинчилик, мўл-қўлилик, кут-барака, бозорларда арзончилик маънисини ўзида мушассам этиб келади. Шунинг учун ҳам бугунги кунда ҳалқ фаровонлиги тушунчаси Ватан равнақи ва юрт тинчлиги деган, биз учун энг азиз ва мукаддас бўлган кадрларидан билин биргаликда миллий формизмнинг асосий мазмун-моҳиятини ташкил этимоди".

"Оила ва жамият" мухабири
Шаҳло ИСМОИЛЖОН
қизи ёзиб олди.

Наманган вилояти.

ФХДЕ ғаолияти

ри ва согилкларига бефарқ эмасликларини кузатаяпмиз.

Оила ФХДЕ органларида кайд этилганда кейингина юридик мақомга эга бўлади, шаръий никоҳ билан тузилган кўришни ҳаётини сизгандан заҳотиёқ давом ишларни кунвонтиради. Ҳалқимизнинг қон-қонига таъминлайди. Шундай экан, тасдиқлаш ҳақида" ги фармойшини мавжуд. Минг афсуски, тиббий қўрикнинг қанчалиги катта аҳамият касб этишини, бу борада ёшлар ўртасида тарғибот-ташвиҳот ишларини янада жонлантириш зарурлигини унтиб кўйиш ҳоллари кузатилмоқда. Оила останасида турган ёшларни тиббий қўрикдан ўтиш жараёнидан кузатилган айрим касалларликлар уларда психология тушунлик түғдирмаслиги, аксинча соглигини тикилаши учун мухим босқич бўлиши керак. Ҳудди шунингдек, киз бола, яъни бўлажак онада кузатиладиган камконлик, ички тизимдаги шамоллаш, камкуватлии белгиларни кузатиб кўринг, тиббий қўрикдан ўтимаган ёшларда наслий қасаллик белгилари ёхуд руҳий хасталиклига дахлдор ҳолатлар мавжуд бўлса, охироқибат кўр-кўронга тузилган жуфтлик тақдирни нима билан тугайди? Албатта, бундай нохушликини ҳеч ким ўзига тиламайди.

Аслида оила куришга тайёрлананётган ёшларни ҳам маънавий, ҳам жисмоний тиббий тайёргарларигини жиддий назорат қилишимиз керак. Иккى ўшнинг саломатлиги нафақат ёш оиласига, балки янги авлоднинг ҳам олтини калити, пайдевори хисобланади.

Ситорабону РАШИДОВА,
Каттакўргон шаҳар ФХДЕ бўйим мудири.

“ФАЙЗИОБОД”ГА ФАЙЗ БАФИШЛАЁТГАНЛАР

Фаргона вилояти, Бешарик шаҳридаги “Навбатхор” маҳалласида бугунги кунда рўй бераётган ўзгаришлар, янгиланишларда хотин-қизларнинг муҳим ўрни бор.

— Маҳалламиз ахолиси сони 2483 нафардан иборат бўлса, шуларнинг 1292 нафарини аёллар ташкил қиласди, дейди маҳалла раисаси Азиза Жўраева. — Фарзандларини ўқитиб, эл-юрт корига ярайдиган одамлар килиб тарбиялашда ўз хиссасини кўшаётган аёллар тайгина. Насибаҳон Тошматова, Сайдахон Убайдуллаева, Мұхаббатхон Тохиева, Дилбодомон Самиева, Раҳимахон Турсуматова, Азизахон Узоқвалар номини алоҳуда айтиб ўтиши истардим.

Биз бугун ана шундай фидой аёллардан бири, кўпчиликнинг эътибор ва эҳтиромига сазовор бўлган Мұхаббатхон Абдусатторова хақида сўз юритмоқни лозим томдик.

Одина Отажонова, психология фанлари номзоди:

— Мұхаббатхонларни кига Адҳамжон укамга келин кишини ниятида совчиликка борганимиздаёк уларнинг ҳовлисидағи манзарани кўриб, кўзларимиз яраб кетган. Йўлакнинг иккى чекаси гулу райхоннага бурканган эди. Томорқадаги мевали дараҳтлар дид билан экилган. Ўзими худди ботаника боғига тушиб қолгандек хис қилдим. “Қизи ҳам онасиға ўхшаб яшиллик шайдоси экан. Ҳам бувисининг, ҳам Шарифа олап-дек мана шундай дехқон аёл-

кичинагина бўш жой бор. Бир куни ишдан қайтсан, Мұхаббатхон астойдил енгларини шимариб олиб, ер чояпяти. “Ўсма уруғидан ола келувдим, шу ер бўш колган экан, экиб кўйдим. Тез-тез сув сепиб турилса ўсиб қолади”, деди. У экиб кетган ўсма ҳар йили ўсиб чикаверади. Маҳалладаги кўни-кўшилларга ҳам етиб ортади.

Мұхаббатхон ҳам эски за-

монинг қизи эмас. Қирқ ёш остонасида турибди. Айрим аёлларга ўхшаб, гўзаллик салонларига ошикмайди. Тўйтўйчиқларга кошига ўсма кўйиб, кўзига сурма тортиб борса ҳам ҳаммадан чиройли кўринаверади. Чунки унинг калби гўзл. У гўзлаликни номи жарандор салонлару, упа-эликлардан эмас, бизни бебаҳо неъматлари билан сийловчи табиатдан, заминдан олади. Хозир бу хонадонда бир киз, иккى ўғли вояга етаяти. Ўтган йили Мұхаббатхоннинг қизи Зебунисо Камолиддин Беҳзод номидаги миллий рассомчилик ва дизайн институтига грант асосида қабул қилинди. Онаси қизини кўриш учун пойтахтга келди. Дам олиш куни Мустакиллик майдонини айландик. Мұхташам гўшани томоша киларканимиз, у ички ҳаяжонини яширолмас, нукул даражатлар, гулларга қараб, ҳаваси келарди. “Опажон, анави гулларнинг уруги бизни кида йўқ эди-я”, деб ишчилардан бирини чакириб, бир нечтасини кўлига олиб, рўмолчасига тугиб кўйди...

Орамизда Мұхаббатхон Абдусатторова каби ўзи оддий үбекаси бўлса-да, қиляётган ишлари билан маҳалла-кўйда ҳурмат қозонган аёллар кам эмас. Уларнинг рўзгор тутмлари, фарзанд тарбиясидаги тадбирлари ёш келин-қизлар учун мактаб бўлишига арзиди, десакасло муболага килмаймиз.

Нигора РАҲМОНОВА,
“Оила ва жамият”
мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН ХОТИН-ҚИЗЛАР ҚЎМИТАСИ АХБОРОТ ХИЗМАТИ ХАБАР ҚИЛАДИ

Тошкент давлат Шарқшунослик институтида “Фукаролик жамияти ривожланишида ёшларнинг ўрни” мавзусида тала-балар билан давра сухбати ўтказилди. Ўнда туман хотин-қизлар қўмитаси вакиллари, профессор-ўқитувчилар ва талабалар иштирок этдилар.

Тадбирда мустакиллик йилларида мамлакатимизда аёлни улуғлаш, уни ижтимоий муҳофаза қилиш ва жамиядаги нуғузини ошириш борасида қабул килинган барча муҳим ҳужжатларнинг аҳамияти эътироф этилди. Қизларнинг билим ва салоҳиятларини, истеъоди ва имкониятларини юзага чиқариш учун яратилган шароитлар туфайли, улар барча соҳаларда ўз иқтидорларини намойиш қилиб келаётгандилларни ҳақида фикр-мулоҳазалар билдириб ўтилди. Шунингдек, талаба-қизларда фукаролик позициясини шакллантириши, уларни ватанпаварлик руҳида тарбиялаш, мамлакатимиз фаровонлигини таъминлашда ёшларнинг ролини кучайтириш масалалари муҳокама килинди.

Учрашувда “Ораста қизлар” тўғрагининг фаоллари Монхина Алимухамедова “Аёлларнинг жамиядаги нуғузи ва ўрни” мавзусида тақдимотини, Юлдуз Бобоҷонова “Аёлни қадрлаш хаётни қадрлаш демақдир” мавзусидаги бизнес-режасини, Назокат Имомова “Ногиронларни ижтимоий ҳимоялаш” бўйича лойиҳасини намойиш этилди.

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, Хотин-қизлар қўмитаси раиси Элмира Боситхонова иштирок этди.

ОЙЛИК ДАВОМ ЭТМОҚДА

Наманган вилоятида февраль ойи “Маънавият ва маърифат олигига” деб ёзлон килинганилиги муносабати билан вилоятнинг барча ҳудудларида миллий истиқлол гоясининг мазмун-моҳияти, маънавиятимизнинг ривожланиши тамоилларини кенг ҳамоатчилик ўртасида тарғиб этиш билан боғлиқ, тарғибот тадбирларни давом этмоқда.

Ушбу тадбирда аҳолининг барча қатламлари, айниқса, ёшларнинг фаол иштирок этиётгандиги эътиборга лойиқдир. Чунки эртамиз эгалари қалбидан Ватанга мұхаббат, инсонийлик ва бирбирига меҳр-оқибати бўлмоқ каби улуғ туйгурларни шакллантириши ва камол тооптириш долзарб вазифалар сирасига киради. Ойлик доирасида ижодий учрашувлар, вояга етмаганлар ўртасида ҳуқуқбузарликнинг олдини олиш ва бошқа долзарб мавзууларга багишиланган давра сухбатлари ўютирилмоқда.

Ўз мухбиришимиз.

КАМОЛГА ЕТГАН УСТОЗ

ти самарасини бир йилда кўриши мумкин, лекин ўқитувчиликдай оғир ва заҳматли соҳадинг меваси бир неча ўн йиллардан сўнггина билинади. Ўзимдан киёс: ўқувчиларни ўзим тарбиялаб, вояга етказаётган болаларимдан кам яхши кўрмайман. Улар бирор ютуққа эришса, кувонганимдан ҳаттоқи тунлари ухламай чикаман. Собиқ ўқувчиларим Насиба Усмонова 1998-99 ўйлида «Ватан саждагоҳ каби мұқаддасдир» мавзусидаги ишолар танловининг республика босқичида фарҳли ўринни эгаллаганда, Отабек Тиллаевнинг 2005-2006 ўйу йилида фан олимпиадасида республикада 1-ўринга муносиб топилганида, калбимда тўйган ширин хисларим, касбидан фарҳланганим халигача мени тарқ этмайди. Санасам, саноги юздан ошиб кетадиган шогирдларимнинг олий маъълумоти мутахассислар сифатида турли соҳаларда фаолият олиб бораётганини кўриш ҳам мен учун улкан баҳт.

Дарвоже, Адашон Зокирова 2010-2011 ўйу йилида Чортко туманида «Йилинг энг фаол маънавият тарғиботчиши» деб топилиб, вилоятда ҳам фаҳрли ўринга сазовор бўлди. Айниқса, фидой устозининг Президентимиз Ислом Каримовнинг «Юксак маънавият – ен-

гилмас куч» асари асосидаги дарс ишларнини мамлакат миёғидида оммалаштиришга муносиб топилгани туман ҳалк таълими ходимларининг улкан мувоффакиятларидан бирга десак муболага бўлмайди. Адашон ўзининг эришадиган ҳар бир ютуғида устози, марҳум шоир ва журналист, филология фанлари номзоди Махмуджон Маъмуронинг

хиссаси борлигини ҳамиши фаҳрланиб таъкидлайди.

А.Хонсадов, Ф.Пўлатов, А.Турсунов, Ю.Саримсокова, С.Муродов, С.Мусабоев, М.Бойханова, Б.Файзуллаев, К.Косимов, Ш.Усмонова каби ўқитувчиларнинг дарс жараёнидаги янги педагог-технологиялардан оқилона фойдаланаётганилиги таҳсинга сазовордор.

Таълим фидойилари

— Ҳар бир ўқувчимиз эришадиган катта-кичик ютуқлар устозлар меҳнатининг ўзига хос сарҳисоби саналади, — дейди мактаб-интернат директори Гулмира Қўшманова. — Зоро, ил масканимизда яратилган шарт-шароит нафакат мамлакатимизда таълим тизимида амалга оширилаётган ислоҳотлар самараси, балки ушбу жамоанинг ягона мақсад ўйлидаги ҳаракати ҳосиласи ҳамдир. Замон талабларини асосидан жиҳозланган 16 та фан хоналари, ўқув лабораториялари, устахоналари, 200 ўринли ётқозона ва ошхона ўқувчилар итиҳёрида. Ахборот ресурс марказимиз Президент асрарли, 1498 дона дарслик, 1540 дона бадиий, 126 дона мето-дик адабиётлар ва 126 дона маънавий-маърифий адабиётлар захираусига эга. Электрон дарсликлар фонди ҳам мавжуд. Электрон кўлланмалар маънавий-маърифий ишлар самарадорлигини оширишга хизмат килмоқда.

Президентимиз Ислом Каримов «Юксак маънавият – ёнгилмас куч» асарида маънавиятни шакллантириша бе-восита таъсир қиладиган муҳим ҳаётиди омил таълим-тарбия тизими билан боғлиқ эканини таъкидлаб, «Келажагимиз пойдевори билим даргоҳларида яратилади», деб ёзгандарига минг бора ҳақдир. Бундай масъульиятли вазифани ўқитувчи ва мураббийлар шараф билан адо этиши баробарида эртамиз учун мустаҳкам замин яратмоқдалар.

Шахло ТОШБЕКОВА,
“Оила ва жамият” мухбири.
Наманган вилояти.

— Болалигимдан театр ва киноларга борардим. Спектакллар, кинофильмларни қайта-қайта томош килардим. Кинодаги сюжетлар эмас, күшиклар, айниқса, мусиқаси мени ўзига оҳанграбодек тортар, берилиб тинглардим. Кейинчалик машхур хофизларнинг концертилари туша бошладим ва юрагимни беҳитир мусиқалар яратиш иштиёқи ғаллаболди.

— Султонали билан турли мавзуларда кўп бора сұхбатлашганимиз. Феъл-автори ҳеч қачон ўзгармайдигандек. Ҳамиши камтар, камсукум. Асосийси, ёршиган муваффақиятларидан сира ҳаволаниб кетгани йўқ. Ваҳоланки, иқтидорли ижодкор кейинги йилларда ажойиб ютуқларга ериши. Иккى марта Самарқандда, кейинчалик чет элларда мустакил равиша концертилар берди. 2001 йили Москвада "Легенда" (Афсонада) номли диски чиқиб, муҳлисларга мансур бўлди.

Ҳамюртимиз, машхур академик Мирзакарим Норбеков бир неча йил аввал ўзининг даволаш дастурларида Султонали Раҳматов яратган мусиқалардан фойдалана бошлади. Айтишларича, қисқа муддат ичидаги иккى миллионга яқин кишининг дардига бу сехрли кўйлар даво бўлди. "Мусиқаларни тинглаб шифо топганлар билан мулокотда бўлгач, бундай оҳангларнинг сирли курдати борлигига тан берганман", деди у яхратга тўлиб.

— Ўзингиз қайси бастакорлар яратган кўйларни кўпроқ тинглайсиз?

— Очигини айтсам, ер юзидаги бастакорларнинг ҳаммасини мирикб eszitaman. Айниқса, Моцартни жуда яхши кўраман. Ўз даврида танқидчилардан бири, "Мана бу мусиқада битта нота ортиқа, олиб ташланг", деганида, у кескин рад килиб, "Йўқ, мен бу нотани олиб ташламайман, чунки ноталар ўз ўрнида турибди. Кўн ҳам эмас, оз ҳам", деб жавоб берган экан. Моцарт ўзига, иштедодига қаттиқ ишонгандан виши боис ҳам неча асрлардан бери унинг мусиқалари яшав келяпти.

— "Табиат садоси", "Тонг", "Ёлғизлик", "Дар-

У аслида жуда камгап, камтарин ва ўйчан. Умрининг кай бир фасли ҳақида гап очилса, оддийгиңа қилиб сўзлаб беради. Унинг қалбида адабиёт ва санъатта меҳрумұхаббат уйғотган зот онаси Олия Омонова эди. Лобар таҳаллуси билан кўплаб шеърлар биттан Олия опа 56 ёшида дунёдан ўтган экан. "Муҳриддин Холиков, Нуриддин Ҳайдаров ва бошқа машхур санъаткорлар онамнинг ёзган шеърларига куй басталаб кўшиклар яратишган", дейди таникли бастакор волидай мухтарамасини хўрсиниб эсларкан.

Султонали гурунг орасида болалигиданоқ эркин бўлишга, ҳамма нарсага ўз кучи билан ёришишга ҳаракат қилганига алоҳида ургу бериб ўтди.

КЎНГИЛ БАСТАКОРИ

Султонали Раҳматов ҳаёти ва ижодига бир назар

дим йиглар" каби кўйларининг эшитсан, сизнинг борлиқка, табиатга бўлган мұхаббатинизни хис этгандек бўлмазис... Ярататганд мусиқаларининг "Дунё бўйича ягона йўналиш"

Уларнинг ҳаракатлари ҳам бир-бираiga ҳамоҳанг, ҳам-маслак. Кўшикларининг эса инглиз тилида янграйдиг...

— Инглиз тилида ижод қиладиган

деб тан олинган. Бундай эътирофга сазовор бўлишнинг ўзи бўлмагандир. Айниқса, санъат энг юксак даражада қадрлана-диган мамлакатларда мұхлисларни ҳайратта солиши жуда мушкул-ку?

— Ба ҳақда кўн сўрашади. Мусиқа барча миллат одамларига тегиши бўлиши, ҳамманинг қалбини забт этиши керак. Мен барча халклар баб-бара-вар англай оладиган мусиқалар яратига интиламан. Бунинг учун қанчалаб мешақат чекиш, ҳузур-халоватдан кечиб изла-нишга тўғри келади ва чет элларда ҳам мұхлисларим борлигидан ҳурсандман. Тўғри, айримларга ўхшаб хонандалар кўшикларига мусиқа ёзиб, пул ишлашим ҳам мумкин. Аммо шахсан мен ундай киломайман. Чунки умр ўтаяпти, вақт кетапти. Ишлашим, ўз устимда янада кўпроқ изланишим керак. Шундагина оптимиздан унтилмас оҳанглар қолади.

— Гурунгиздаги мусиқачиларни қандай танлагансиз?

шоирларга буюртма бериб, шеър ёздираман. Кўшикларни Дониёр Фойибов, Гулоз, Хилола Хайридинова, Ўткир Хидировлар кўйлашади. Мусиқачилар билан концертга қадар жуда жиддий репетиция қиласиз. Одил Орзиведи, Дониёр наини маромига етказиб чала-ди. Азиз конунни сайратса, Хайрулла саксофонда жўр бўлади...

Султоналининг дилтортар мусиқалари ўз-ўзидан тугилмайди. Табиатнинг ўзи унга мўъжизаларини намоён эта-ди. Дейлик, ҳар куни ўйғонганида, ўй ёнида ин курган мусиқачининг овозини эштади. Булбулларнинг басма-басига кўйлаётган сайдорги қалбини ларзага солади. "Ёлғизлик" деб номланган кўйини ярататгандида болаларини ўйлижойи қилиб, қариганида ёлғизлик дардини чекаётган мўйисифдинг дарди, кексалик остоноасидаги ўйлари унга яқиндан эшитилгандек туколган экан. Ҳаётда, табиатда кўрганлари, идрок этгандар юрагига куйилиб маҳкам ўрнашади

Гурунг

ва бора-бора бетакор оҳангларга эврилади.

— Инсон зоти ажаб феълатор билан дунёга келган, — дейди Султонали. — Атрофимиз тўла одам. Лекин гоҳида ўзинг билан ёлғиз колинг келади. Бундай пайтада ижод ҳам қиломайсан, кўнглиниг ҳеч нима симгайди, дардинг тўлиб-тошади. Менда ҳам шундай ҳолатлар из берганида ичичимдан: "Нега иродасизлик қиялпам? Аллоҳ менга истель-дод берди, шунча мусиқалар яратдим. Нега ношукрлик қиялпам? Қанчадан-қанча одамлар ногирон, улар юришни, сўзлашишни, янгиликлар яратишни орзу қилишади. Лекин орзуларини амалга оширолмайдилар. Мен-чи?" деган нишони билдириган.

ФАРЗИН — "Ўзбек тилининг этимологик луғати"да изоҳланишича, шахмат ўйинида энг кучли сипоҳ маъносини англатадиган "фарзин" сўзининг туб илдизи "чақонлик", "тезлик" деган маънумни билдириган.

Азимов қора фарзинни кўлида бироз ушлаб туриб, такила-тиб босди-да, "Шоҳ!" деди.

Иброҳим Раҳим

УВА — "Ўзбек тилининг этимологик луғати"да изоҳланишича, тоғ ён бағрининг емирилиши, уқаланиши натижасида ҳосил бўладиган текислик, майдон тилимизда "ува" деб аталган. "Ува" сўзининг туб илдизи "майдала", "парчала" деган маъмунни англатган. Шунингдек, ииртилиб, титилиб кетган маъносидаги "увада", майдала, ушат маъносидаги "ува-ла", кўп майдада фарзандли мазмунидаги "увалижували" кўшма сўзидағи "ували" сўзлари ҳам айни шу илдиздан ўсиб чиқсан.

Каршидаги улуғвор тоглар, уваларни томо-ша килиб, аравада ли-киллаб ланж бораман.

Ойбек

ЧАВКАР — бу сўз тилимизда қадимдан от тусини англатган. Умуман, ола-була, қора холли, хол-хол тусдаги от "чавкар" деб аталган.

Чавкар отда қоққан қозиқдек бўлиб ўтири-ган йигит:

— Мана бу бўз хўп чарчатди мени, — деди.

Шукур Холмираев

ЯРОФ — биз бу сўзни кўпинча курол сўзига қўшиб, "курол-яроф" шаклида ишлатамиз. Аслида қадимда "яроф" сўзи телирдан ясалган ҳимоя анжоми мазмунини билдириган, кейинчалик маъноси ҳам англата бошлади. "Ўзбек тилининг этимологик луғати"да изоҳланишича, "яроф" сўзининг туб илдизи қадимги тилимизда "каттик", "мустаҳкам" деган маъноларни билдириган.

Эшқобил ШУКУР тайёрлади.

БАЛАНД ДОР

У кўрпасига қараб осек узатмади, икки хаёли баланд дорга осилшиб бўлди. Бир амалаб осилшиб ҳам олди ва "ура-ура" бошланди: У флончи билан қуда бўлаётганини... Унаштириши маросими бундоқ ўтибди, никоҳ тўйи ундоқ. Чарлари бундоқ бўлибди, бешик тўйи ундоқ...

Хақиқий ҳаёт esa шундан кейин бошланди: баланд дорда ўстган келин пастни ҳоҳдамади, кўникмади, кўникомади. Ав-

валига икки ўртадан ҳурмат-иззат кетди. Сўнг... Келиннинг ўзи кетди...

Тенг тенги билан деб бежизга айтишмаган экан-да...

ЯЛТИРОҚ

У ҳар қараганингизда кўзингизни қамаштириди — ялтираиди. Сўзи ҳам, мумомласи ҳам, юриш-турши-ю, ўзини тутиши ҳам ялтироқ унинг.

Қатралар

Аммо яқинлашиб борганингиз сайн ёғду хиралашавради, хиралашавради. Сўнг сўна бошлайди ва унинг юрагига қоп-қора қурумдан бошқа нарсани кўрмайсиз.

Узоқдан бирорга баҳо бериши қанчадар қийин...

Лола ЎРОҚОВА

БАХТ – ЭЛ ДУОСИДА

— дейди тўйтепалик хунарманд уста
Иброҳимжон Кенжабоев

— Халқимизнинг яхши бир одати бор, фарзанди дунёга келиши билан албатта бирор хунар ўргатишни ниyat килади. “Хунар – зар” деб бежизга айтишмаган. Унинг баракаси билан бутун бир супуланинг турмушин фаровон бўлади. Уюшманизнинг аъзоларидан бири Иброҳимжон Кенжабоев ҳам отасининг хунарини давом эттироқда. Бу йигит хунармандликни жуда эрта бошлаган, — дейди

“Хунарманд”
уюшмасининг
Тошкент вилояти
Ўрта Чирчик
тумани бўлими
раиси Тўлкин
ака Хўжамбердинев.

— 2001йилда оиласидан бошига оғир кулфат тушди. Отам тасоди-
фан оласидан ўтиб қолдилар. Уч укам ва синглими хали анча ёш эди. Онам бирдан мунғайб қолгандек ту-
юлди. Шундай рўзгор юкини зиммамга олишим кераклиги-
ни тушушиб етдим. Отам хунар-
манд-уста эдилар. Маяракала-
ридан сўнг шу хунарни давом
эттириша қаттиқ бел bogла-
дим, — дейди биз мон сух-
батда Иброҳимжон Кенжабоев.

— Гипс-картондан ишланган бузаклар билан ўйларга, маҳалла гузарлари ва тўйхоналарга жило берин ўша кезларда хам-
манинг ҳам кўлидан келавер-
масди. Отам ўн йилдан ортиқ ана шу машақатли иш билан шугуллан-
ганлар. Жуда кўп меҳнатни та-
ла бабиладиган юмуш бу.
Кўлга ши-
каст эти-

ши хеч гапмас. Шу боис отам кўлими изи оҳак, гипс, алеабст-
ра союв сувга ботириши мизни истамасди. Шундай бўлса-да, у кишининг ҳар бир хатти-ҳара-
катини эринмай қузатиб ўти-
радим. Баъзан уйда йўклиги-
ни пойлаб, бир ўзим кичик бўртма ва бузаклар тайёрлаб кўрадим. Ўйнокорлик киль-
май, яхшиям шу хунарни ўзлаш-
тириб олган эканман. Ана шу ўрганланарим 15 ўшида мен-
га ниҳоятда аскотди.

Бугун тўйтепалик Иброҳим устани Ўрта Чирчик туманида кўпчилик яхши танийди. Юздан ортиқ кўринишдаги шакллар билан қанчалан-канча уйларни, иморатларни безади. У хамиши изланишида. Иброҳим-
нинг айтишчила, хунар одамни тоблаб, дунёкарашини кенгайтиаркан. Одамлар билан му-
лоқотда унинг ўзи ҳам хунар-
манд сифатида шаклларни бормоқда. Хонадонларга ки-

риб бораётган бузаклари кўпчиликка зави улашшатганини кўрганида эса бутун чар-
чокларини унтулади.

— Бола бошидан, деб бе-
жизга айтишмаган экан, — дейди хунарманд Йигитнинг онаси Раъно опа. — Яратганга шукр, фарзандларга тўғри тарбия берган эканмиз. Бугун мес-
асини кўрпимиз. Қизим Шахлоҳон, ўғилларим Бахтиёр, Ихтиёлар ҳам акаси изидан бо-
рип хунар ўрганишмоқда. Ҳали жуда ёш бўлишига қарамай Иброҳимжон ўғлим йигирмага яқин шогирлар тайёрлайди. Энг кувончилиси, эддошларидан дуо олаёт-
ти. Мен эса раҳмат әштияпман. Онага бундан ортиқ бахт бўлмас-
са керак. Шу меҳнати

эвазига рўзгор тебратиб, уй-
лар солиб, тўйларга хозирлик
курайпимиз.

Ёш хунарманд Иброҳим Кенжабоев тўртта иши ўрни яратди. Шогирларни Зоиржон Наврӯзов, Собиржон Султонов, Мақсуджон Кенжабоевлар ҳам эл-улус дуосини олиб, хунар-
мандлик ортидан обрў-эъти-
бор топишти.

Нигора ўРОЛОВА,
“Оила ва жамият”
муҳиби.

Шаҳримизда намунали

— Хар бир маҳалланинг ўзига хос янгилик-ўзгаришлари бўлиши табийи. Ана шундай гўшалардан бири “Зафар” десам янгишмайман, — дейди Бекобод шаҳар ҳокими ўринбосари, хотин-қизлар қўмитаси раиси Шоира Абдурахмонова. — Албатта ҳар бир худуднинг ўз фидойилари, фаолларига эл эргашади. Содик ака Ниёзматов ана шундай тиниб-тинчимас инсонлардан саналади. У киши шу маҳаллада узоқ йиллардан бери оқсоқол, бошчи. Бу ерда жиноятчилик, ахрим ёки эрта никоҳ каби салбий кўрсаткилар деярли учра-
майди. Чунки пайдо бўлган ҳар қандай муаммо шу жойнинг ўзида ҳал қулиниади.

— Маҳаллani қадимдан

маҳаллалар кўп, лекин улар орасида “Зафар”нинг ҳам ўзига яраша нуфузи, обруси бор, — деб сухбатимизга кўшилади Ҳалима опа Ерматова. — Биласиз, ҳар бир жойнинг кувонч ташвиши ўзига етарли. Шундай бўлгач, кунда бўлмаса-да, кунора кайсиидир оиласда бирор муаммо чиқиши турган гап. Чунки хамма бир қолилда яшай олмайди-ку! Шундай пайтларда катта-кичик, кўпни кўрган зиёлилар билан бамаслаҳат иш турамиз. Ҳалқимизда “Отанг маҳалла — онанг маҳалла” деган жуда ибратли ибора бор. Имконимиз борича, ёшлар билан кўпроқ ишлашга вакт топаляп-
миз. Айниқса, балоғат ёшига етган, коллеж, лицейларда ўқиётган қизларнинг ўқиши, тарбиясига жиддий ёндо-
шиша тўғри келаяти. Саба-

бекор қилдик. Бундай дабда-
балар ўрнига ёшларимизга рўзгор учун керакли, аргизу-
лик совғаларни олиб беришни одатта айлантиридик. Эрта турмуш куриш ва қариндо-
шлар ўртасидаги никоҳларга барҳам бериш мақсадида шаҳар ФХДЕ бўлими ходимларни билан ҳамкорликда “Қайнона ҳам она”, “Иболи келин”, “Ораста қизлар” деб номланган мавзуларда ўтказилган тадбирларимиз ўз са-
марасини бермоқда. Албатта бундай йигинларда кайво-
ниларимиз Ҳафиза опа Махкамова, Жамила опа Бекназаровлар яқиндан кўмак бери-
шияпти.

Сухбатимиз кизиган пал-
лада маҳалла идорасига икки ёш ийит-қиз ийманни кирил-
келишидди. Катталарнинг сало-
бати босдими, мақсадлари-
ни айтишга истихола қилиб

“ЗАФАР”НИНГ ЗАФАРЛИ ОДИМЛАРИ

бизнинг ҳалқимиз ниҳоятда улуғлаб келган. Нега десан-
гиз, у ҳам бир аҳил оиласидан ўзида, — дейди Содикжон Ниёзматов камтларлик билан. — “Зафар”даги мингга яқин хонадонда беш ярим мингга оларни истиқомат қўлмоқда. Ҳудога минг катла шукрки, истиқолол шарофати туфайли маҳалла тизими ҳам бутунлай ўзгарди, ўз обрў-эътиборига эга бўлди. Қаранг, бугун одамлар яхши яшаш учун, фаровон турмуш кечириш учун тиннинг меҳнат килишаптади. Муболага йўймассиз, бизнинг худудимизда ишизлар деярли йўқ ҳисоб. Шундокина ёнимизда жойлашган Бекобод металургия заводида қанчалаб ишчилар хизмат килишаптади. Аксарият хонадонларда кичик иссиқоналар бор. Чорва моллари бокималама-
ётган оиласада ҳам ҳам.

Маҳалла ахлининг ҳамжи-
хатлигини, бир-бирига меҳр-
оқибатли бўлишини таъминла-
шада кекса таҳриблари ота-
хон ва онахонларимиз, шу жумладан, диний маърифат
ва маънавий-ахлоқий мас-
алалар бўйича маслаҳатчимиз Ҳалима Ерматованинг ҳам
хизмати бекиёс бўлаётти.

— Шаҳримизда намунали

би, ён-атрофларимиздан
эшитяпмиз, айрим калтабин,
шошқалоқ ота-оналар кол-
лелжларда таҳсил олаётган
қизларини турмушга бериб
юборишаётганини. Бундай
нохуш холатларга йўл
қўймаслик учун ота-оналар ва
ёшлар билан мунтазам учра-
шувлар ўюштиряпмиз.

Яна бир ибратли анъана-
ни ҳам айтиб ўтай, маҳалла-
мизда қуда-андачилек муносабатлари билан боғлик ор-
тичча расм-руsumларга ҳам
барҳам берганини. Ўттиз-
кирқта тогора, қиз базми,
чарлар-йўқлов, саломларни

туришганини сезган Содик-
жон ака секин Ҳалима опага ишора килди. Никоҳдан ўтиш
учун маълумотнома олиша келишган экан. Оқсоқол кўли-
даги қоғозга имзо кўяр экан,
келин бўлмиш кизга юзла-
ниб, “Қизим, илоё, бахтингиз
бутун, маҳалламига кўйган
қадамингиз кутуғ келсин!”
дегач, кўёв боланинг елқаси-
га қоқиб “Зафар” маҳалласи-
нинг обрўсига обрў кўшинг-
лар ўғлим!” деб кузатиб
кўйди...

Нигора ЭРКИН қизи,
“Оила ва жамият”
муҳиби.

РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА

«ЎҚТАМХОН-НУР» ўкув маркази

куйидаги ўкув курсларига таклиф этади:

Тикувчилик — 3 ой, бошловчилик — 6 ой.
Тўй ва оқшом либослари — 1-2 ой.
Аёллар костюм-шими, плаш-пальто — 1-2 ой.
Ҳамшира — 6 ой, 4 ой ўқиш, 2 ой амалиет.
Ҳамшира (тезкор) — 3-4 ой (амалиет билан).
Тиббий масаж — 2 ой. Нуктили — 1 ой.
Торт ва пишириклар — 2 ой.
Торт олий курси — 1 ой.
Ўйғур, Европа таом ва салатлари — 1 ой.
Аёллар сартарошлиги — 3 ой.
Тўй ва оқшом турмаклари ва макияж — 1 ой.
Бухгалтерия хисоби — 3 ой.
Элита парда ва чойшаблар тикиш — 1 ой.
Элита парда ва чойшаблар тикиш олий курси — 1 ой.

МАНЗИЛ: Юнусобод тумани 3-мавзе 1-уй 31-хона.

МУЛЖАЛ: Юнусобод дехқон бозори бош тарафи орқасида.
Тел: (8 371) 221-17-95, 221-77-72, +99894 678-50-30 225-97-93 (18⁰⁰дан 22⁰⁰гача).
ФИЛИАЛ МАНЗИЛ: Ҳамза тумани Фарғона юли кўчаси 4-ий 40-кона. МУЛЖАЛ: Кўйлик киним
бозори рўпаратсида. ТЕЛ: (8371) 295-97-82, +99894 678-50-30 (кундузи)

ШАРҚ АЛЛОМАЛАРИ ҲИҚМАТЛАРИ

Истамай мутолаа қулаётган талаба — қанотсиз қуш.
Саъдий Шерозий

Ётларнинг ёғлиқ овқатидан ўзингга яқинларнинг мушти яхши.
Маҳмуд Кошгари

Қаноат кишини қудратли қилур.

Борма айтмаганинг дастурхонига,
Кўй узатсанг, қадринг тушар нонига.

Паҳлавон Маҳмуд

ЭЪЛОН!

Тошкент ахборот технологиялари университети талабаси Бўриева
Феруза Зайнутдиновна номига берилган рейтинг дастарчаси
йўқолганилиги сабабли БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Ўзбекистон жаҳон тиллари университети томонидан Маматкулов
Хожимурот Ҳушинарович номига берилган МВ-1 № 085503 рақам-
ли диплом йўқолганилиги сабабли БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

“Уйқудаги оппогой”

Майамида 59 ёшли аёл ҳаётдан кўз юмди. Тақдирига шундай битилган экан-да, дейишингиз мумкин. Бирок, бу аёл 16 ёшидаёт гўёки бу ҳаёт билан видолашиб бўлган эди. Яъни, аёл

умрининг асосий кисмини хушсиз ўтказган. Ҳатто, бир пайтлар оммавий ахборот восита-лари уни “Уйқудаги оппогой” деб ҳам аташганди.

Эдуарда Обара исмли қиз ўзининг айни балогат ёшида диа-

бет комасига тушиб, 42 йил давомида бирор марта ҳам хушига келмаган. Таъкидлаш керакки, Эдуарданинг кўзлари доим очик ҳолатда бўлса-да, у хеч нарсани кўрмаган, сезмаган, хис этмаган, атрофдагилар муносабатини қабул қилолмаган.

Обаранинг охирги сўзлари онаси-га айтилган эди: “Мени ташлаб кет-

масликка сўз беринг!” Она қизининг бу илтимосини бир умр эслаб юрди. Шундай килиб она, яъни Кей Обара умрининг колган 35 йилини қизининг каравоти ёнида ўтказди. Жигарбандининг туғилган кунларида, гарчи у буни сезмаса-да, кичик байрамлар уюшти-ради. Она хушсиз қизи ёнидан ҳар

замонда ўзига бироз қараш, ювиниб келиш учун, нари борса, бир-бир ярим соатганига узоқлашар эди.

2008 йилда кекса она 80 ёшида оламдан ўтди. Онанинг въядасини Эдуарданинг синглиси Колин Обара бажаришда давом этди. “Уйқудаги оп-погой” айнан шу синглисининг кўлида жон берди.

Эдуарда мен учун нафақат энг яхши опа, балки сўзсиз, ҳеч бир мулокот килолмаган ҳолда ҳам сабр-каноатдан сабоқ берувчи оқила аёл тимсоли эди”, – деди Колин. Эдуарда Обара номи эса энг узоқ комада ётган аёл сифатида тарих саҳифаларига зикр этиб кўйилди.

Наргиза СИДДИКОВА
тайёрлади.

ЧЕВАР КЕЛИН ИЗЛАЯПМИЗ

Ўғлим Шуҳратжон ҳайдовчи бўлиб ишлайди. Ёши 27 да. Ҳарбий хизматни ўтаб қайтган. Спорт мактабини тамомлаган. Бўй-басти келишган, истарали йигит. У ёғиз ўғлим, суюнгим. Ҳужайним канди диабет касаллигига чалингач, ишишдан бўшаб, уч йил бир жойда ётиб қолди. Шу болам рўзгорни тебратдим, ҳам иккита оласини турмушга узатиш учун ишлаб пул топди. “Дадам тўшакда ётса, юрагимга тўй сифмайди, кўйинг ойи, вакти-соати келар”, деб ўтираверсан вақт ўтятти. Шу йилдан қолдирмай уйлантироқчилик. Бўлажак келинимнинг маънавий дунёси ғўзал бўлса, дейман. Тошкент шаҳри ёки вилоятидан 20-21 ёшлардаги чеварлиқдан хабари бор қиз топилса, янаям яхши бўларди. Чиройли, ихчамгина тўй килиб бераман, ортича дабабдага хушим йўқ. Ҳовлимизининг бир четидан хона ахрятки, келинимга тикув цехи очиб берсан, қайнона-келин биргалашиб тадбиркорлик қиласек деган ниятим ҳам йўқ эмас.

КОМИЛА опа,
Тошкент шаҳри.

КАМТАРИН УКАМ БОР...

Укам Шерзодни ёшлигига бир дурдадрорга шогирд килиб бергандик. Яхшигина уста бўлиб итиши. Қишлоғимиздаги энг чиройли уйларни шу укам курган. Аммо пешонаси шўр экан. Рафиқаси ўтган йили учини фарзандини дунёга келтираётб, қазо килиди. Укам шўрлик уч бола билан бўзлаб қолди. Келининг маъракаларини ўтказдик. Энди уни уйлантирмасак, ўзяям, болярларим жуда кўйнлиб кетди. Шерзоднинг ёши 45 да. Иймон-этиқодли, оғир босик, юзта савол берсангиз, битта жавоб берадиган йигит. 30-35 ёшлардаги бефарзанд аёл бўлса, келин килардик.

ХАМИДА,
Жиззах вилояти.

КАРАМ ЧИПҚОНГА ДАВО

Карам таркибида ёллар, қандлар, майданли моддалар, ферментлар, аминокислоталар, оксил, турли витаминлар, минерал тузлар мавжуд. Ҳалқ табобатида карам баргидан иштаҳа очувчи, меъда ости бези ва ичаг фоалиятини яхшиловчи, чипқонга қарши омил сифатида фойдаланади.

■ Баш оғригини қолдириш учун сархил карам баргини оғриётган жойга кўйиб, устидан баш кийим кийилади. Карам барги учт-турт марта алмаштирилганда фойдаси сезилади.

■ Карам енгил сурги сифатида йўғон ичак ялигланишида фойдали. Истискоҳамда бўғинлар хасталигига эса сийдик хайдовчи омил сифатида хизмат килиди.

■ Меъда ва ўн ички бармоқ ичак қасалликларини даволаш учун карам баргини гўшт киймалагичдан ўтказиб, сузиб олинган шарбатини кунига уч маҳал ярим стакандан 3-4 ҳафта ичилса, яхши наф беради.

■ Милклар бўшашида ҳам карамадан фойдаланиш мумкин. Бунинг учун нордон карам шарбати билан оғиз чайилади ёки нордон карам чайналади. Карам шарбатини ҳар куни янгидан тайёрлаб ичиш керак, аks ҳолда шифобашҳа хусусиятини йўқотади.

■ Жароҳатланган жойга карам баргини кўйиб, устидан бинт билан маҳкам боғланади. Бироздан сўнг барг алмаштирилади. Муолажа учт-турт марта такрорланганда жароҳат тузалиб, унинг изи бутунлай йўқлади.

■ Чипқон чиққандаги тузланган карамнинг намакобли сувига ботирилган дока ёки бинт билан оҳиста артилади. Кейин янги карамнинг юқла япроғини чипкон устига бостириб, унинг устидан тўртбурчак килиб тахланган бинтни кўйгач, пластир билан маҳкамланади. Икки-уч соатдан сўнг ушбу муолажа тақрорланади. Даволаниш мобайнида карам шарбатини ичиб туриш лозим. Бунинг учун янги карамни гўшткимамлагичдан ўтказиб, тахминан ярим стакан шарбат докада сузиб олинади. Бир ош қошиқдан эрталаб оч қоринга ва тушлик олдидан ичилади.

Латофат САДДУЛЛАЕВА тайёрлади.

ЁРИКНИ КЕСИБ ТАШЛАДИК

Неварам Сожида болалигига жуда шўх-шаддод эди. Дарахтма-даражат сакраб юрарди. Учинчи синфда ўқиётганида ўрик тераман деб, нимжонроқ шоҳга оёгини кўйган бўлса керак-да, ийикилиб тушилди. Ўнг оёғи кўймичидан дарз кетган экан. Шифокорларга кўрсатдик, табиблардан маслаҳатлар олдик, фойдаси бўлиб қолди. Синфдоҳ дугоналари турмушга чиқиб, икки-чуттадан фарзандли

Ёши олтмишларни коралаб қолган отахон бироз нафасини ростлаб олгач, секин гап бошлади.

— Сурхондарёдан келувдим. Болаларимнинг ҳаммаси ўйли-жойли. Ўзларидан тинган. Яқинда тўнгич неварамни ҳам уйлантиридик.

Отагнинг гапни ўзидан бошлашидан бирорта қариндоши ёки таниш-билишларига келин ёки кўёв излаб келгандирда, деган фикр ўтди хаёлимиздан. Аммо...

— Ўтган йили ёзда кампирим баланд айвондан тушаётб, оёғи тойилиб, ийикилиб тушди. Шифокор-табибларга роса қаратдик. Аммо аз ҳолига қайтмади. Ҳозир ҳассага суняй юрардан бўлиб қолди. Ўтираса туролмайди, турса ўтиришга кўйнади. Бу ёғи энди... ўзиниздан қолар гап йўқ. Эррак қишининг исис-совуғи... дегандек. Бирорта турмуши бўлмаган, ёки ёрдамга муҳтоҳ аёл бўлса...

Отахоннинг сира уялмасдан айтётган сўзларини эшитиб, котиб қолдик ва “Аёлингиз нима бўлади?” десак, не дейди денг:

— Нима қиласарди, ана ёнида келинлари, неваралар бор. Ўзим ҳам ёлғиз-латиди.

Охири чидомладик, “Шунча фарзандни туғиб, воғя етказиб, эл каторига кўшгунича аёлингиз бечора қанча азоб-укубатларни бошидан ўтказгандир. Наҳотки, энди оғизм ошга етди дегандага, суняй бўлиш ўрнига сиз бемехрилик қилмоқчимисиз? Бу ўтакетган худбинлик, оқибатсизлиг эмасми? Сопласоғ пайтида кунингизга яраган муштипар аёл хаста бўлганида сизга керак бўлмай қолдими? Бу инсонийликка тўғри келадими? Эл-улусдан ўялмайсизми?” деганимиздан кейин ҳалиги отахон узок ўйланиб қолди-да, секин ўрнидан турлаб “Йўқ, қизим, мени кечиринглар. Илтимос, исиммни ёзиб ўтиранг тағин, эртагаёт ўйга қайтиб, кампиримдан кечирим сўрайман”, деб чиқиб кетди...

ТАХРИРИЯТДАН:

«Бахтли бўлинг» рукинига хат ўйллаётган ёки бевосита мурожаат килаётган фуқаролар паспорт нусхаси ва яшаш жойидан (маҳалла кўмитасидан) маълумотнома тақдим этишлари шарт. Шунингдек, ажрашгандар бўлса, суд карорининг нусхасини топширишлари талаб этилади.

МУРОЗААТ УЧУН ТЕЛЕФОН: 234-25-46

ФОЙДАЛИ МАСЛАҲАТЛАР

Қора соябонда сарғайган дод пайдо бўлса, уни куюқ қилиб дамланган қора чой билан артиб кетказиши мумкин.

Пластмасса идишларга ўрнашиб қолган ёқимсиз хиддан кутлиши учун уни ичимлик содаси солинган сувда бир неча дақиқа ивтибиб, ювиб ташлаш керак.

Кишида кафтлар куруқшайди. Уни бартараф этиш учун балиқ ёки яхши самара беради. Ёғли массаждан сўнг кўлни бир-икки томчи лимон шарбати кўшилган сувда ювилса, балиқ ёғининг хидди кўтарилади.

Пичоқ, кошиқ ва санчидаги занги кетказиши учун уларни пиёс булаги билан ишқалаб, тозалаш мумкин.

Бир дона лимон шарбатига икки ош кошиқ тузи аралаштириб артилса, сарғайган ванна ва раковиналар аввалгидек оппоқ тусга киради.

Саримсоқпайёз истеъмол қилгандан сўнг сельдер ёки петрушка чайнасангиз ёқимсиз хид биланмай кетади.

Кишида тунги кремлардан кўпроқ фойдаланиши керак. Ёзда эса офтобдан ҳимояловчи кремларга терининг эҳтиёжи кучайди.

Гулноза БОБОЕВА тайёрлади.

Захиридин Мухаммад БОБУР

ЯНА САХНИ ЧАМАН БҮЛДИ...

Баҳор айёмидур дағи йигитликнинг авонидур,
Кетур, соқай, шароби нобсими, ишрати замонидур.

Гаҳе саҳро узори лола шаклидир эрӯ гулгун,
Гаҳе саҳри чаман гул чехрасидин аргувонидур.

Яна саҳни чаман бўлди мұнаққашранг гуллардин,
Магарким сунъининг наққошига ранг имтиҳонидур.

Юзунег, ўй жоним гулшанининг тоза гулзори,
Қадинг, ўй гул, ҳаётим боғининг сарви равонидур.

Не ерда бўлсанг, ўй гул, андадур чун жони Бобурнинг,
Гарифингга тараҳхум айлагилким, анда жонидур.

Қади шоҳи гулдек нигорим қани?
Лаби ғунчадек гулузорим қани?

Не тоңг, юз нигор улса қон ёш била,
Ки үл юзи гул, ёш нигорим қани?

Қаро кечаларда кўзум ёрутур,
Ўшал шами шабҳоий торим қани?

Ёрим кечалар келур эрди бурун,
Бу тун келмади, оҳ ёрим қани?

Деманг, тарки ишқини қилинг иштиёр,
Бу ишёда манинг иштиёрим қани?

Фироқинга кўнглумни қон айладинг,
Санга бўлгай ул бекарорим қани?

**МЕРОСНИНГ
ҚОНУНИЙ
ЭГАСИ КИМ?**

Мерос гувоҳномаларини бериш тартиби ва муддати қандай?
Мабодо меросхўр бўлмаса, ёки меросхўрлар меросдан воз кечган тақдирда қолдирилган мол-мулкка ким эгалин килиди?

Б. Алламуратова.

Мол-мулкни мерос қилиб қолдириш азал-азалдан ота-боболаримиздан қолган қадриятлардан бири. Мерос очилган жойдаги давлат нотариуси меросхўрларнинг ёзма аризалирга кўра, меросга бўлган хукуқ тўғрисида гувоҳномалар берини сўраб мурожаат этган шахслардан бошка меросхўрлар йўқлиги тўғрисида маълумотларга эга бўлса, гувоҳнома юқорида кўрсатилган муддат тугамасдан оддин берилиши ҳам мумкин.

Фуқаролик кодексининг 1157-моддасига мувоғиф, агар конун бўйича ҳам, васиятнома бўйича мерос олинганида ҳам агар нотариус тегиши мол-мулкка ёхуд бутун меросга нисбатан гувоҳнома берини сўраб мурожаат этган шахслардан бошка меросхўрлар йўқлиги тўғрисида маълумотларга эга бўлса, гувоҳнома юқорида кўрсатилган муддат тугамасдан воз кечган бўлса, **мерос — мол-мулк эгасиз**, деб хисобланади.

Мерос — мол-мулк мерос очилган жойдаги маҳаллий давлат ҳокимиyати органи ёки фуқароликнинг ўзини ўзи бошқариш органининг аризаси бўйича мерос очилган кундан ётисборан **бир йил** тўғанидан кейин суднини қарори асосида эгасиз, деб топилади.

Эгасиз мол-мулк у жойлашган жой-

Саволга Конимех туман ДНИ нотариуси Самариддин АМОНОВ жавоб берди.

**ВОРИСЛИК
ХУҚУҚИ НИМА?**

Бувимдан колган ўй-жой масаласида амакиларим билан келишомламаймиз. Улар биз мархумнинг ворисларимиз, дейишияти. Мерос олиш тартиби ва ворислик хуқуқи ҳақида маълумот берсангиз.

Х.Косимжонов.

Мерос олиш тартиби унинг васият билан боғлиқ ўзига хос хусусиятлари Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик Кодексининг "Ворислик хуқуқи" бўлимидаги акс эттан. Унда конун ва васият бўйича ворислик ўтасидаги фарклар аниқ белгилаб кўйилган ва "мерос таркиби", "мероснинг очилиши жойи", "меросхўр-

АРИЗА ЭМАС, ИШОНЧНОМА ЁЗИНГ

Мен Ўзбекистонда яшайман, ота-онам Козогистонга кўчиб кетиб, ўша жойда вафот этган, укам уларнинг ўлими тўғрисидаги гувоҳномаларни олиб ўйкотган. Хозирги пайтада нотариус улардан колган ўй-жойларни расмийлаштириш учун уларнинг ўлимини тасдиқловчи хужжатни талааб килияти. Козогистонга бир танишим бориб келмокли. Мен ариза ёзигу кишидан бериб юборсан, ўлим ҳақида гувоҳномаларни олиб келиши мумкини?

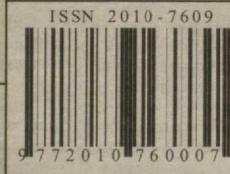
К. Мамарасулов.

**Муассислар: Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси, «Болалар ва ойлаларни кўллаб-куватлани» ассоциацияси
(Болалар жамгармаси) ва «Солом авлод учун» ҳалқаро ҳайроя жамгармаси**

Таҳририятга келган кўллэзмалар
муаллифларга қайтарилмайди.
Реклама материаллари мазмуни учун
таҳририят жавобгар эмас.

«Шарқ» нашириёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чол этилди.
Тошкент, Буюк Турон кучаси, 41-йд.
Босиша топшириш вақти – 15:00.
Босиша топширилди – 15:00

E-mail: oillavajamiat@sarkor.uz

МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент – 100000. Амир Темур кўчаси
1-тор кўча, 2-йй. Мўлжал: Олой бозори ёнида

ҚАЁН КЕТМОҚДАСИЗ?

Бошини олиб, эй Бобур,
аёқ етганча кетгаймен.
Захиридин Мухаммад БОБУР.

Кимга дунё, кимга кўнгил шоҳ экан,
Дунё деганлари алам, оҳ экан,
Одамга умиди дўст, ҳамроҳ экан,
Қаён кетмоқдасиз, ҳазрати Бобур?

Иймонни дилида тумғад тутган зот,
Орини тоглардан баланд этган зот,
Отниш устина ҳам ашъор битган зот,
Қаён кетмоқдасиз, ҳазрати Бобур?

Ҳаёт бошдан-оёқ бепоён тилсиз,
Гоҳ оға сотишин ким ўйлаб билсин,
Қалби қулф қасларга худо бас келсин,
Қаён кетмоқдасиз, ҳазрати Бобур?

Шу чоғ ёлғиз қўйғин ҳабиби ҳамдам,
Қўпига зор қақасаса ким қылгай мотам,
Гоҳида ўзидан безаркан одам,
Қаён кетмоқдасиз, ҳазрати Бобур?

Сиз бирлан бир мумтоз маҳаллар кетди,
Ишқ бунёд этган Тожмаҳаллар кетди,
Хумони, Комрону Акбарлар кетди,
Қаён кетмоқдасиз, ҳазрати Бобур?

Етар, бас, кўнглумга кетгайман мен ҳам,
Бир гўзлал оламга етгайман мен ҳам,
Шу порт деб, шу эл деб ўтгайман мен ҳам,
Қаён кетмоқдасиз, ҳазрати Бобур?

Файрат МАЖИД

**ЯҲЕ ЧЕМПИОН
БЎЛДИ**

Франция пойтахти Париж шахрида якунланган дзюдо бўйича "Катта дубулга" туркумидаги ҳалқаро турнирда Ўзбекистон терма жамоаси аъзолари биттадан олтин ва бронза медальни замонидариди.

Янги коидалар асосида ўтган мусобақада 81 килограмм вазн тоифасида татамига чиқкан Яҳе Имомов финалгача ўтган учрашувларда барча рақибларини катта устунлик билан мағлубиятга учратди.

Финалда грузиялик Автандил Тчикишивили соғ ғалаба – "иппон" баҳоси билан енгган полвонимиз олтин медалга сазовор бўлди.

90 килограмм вазн тоифасида беляшувларда жаҳон чемпионати совриндори Дишод Чориев бронза медални кўлга киритди.

ТУРНИР ЯКУНЛАНДИ

Пойтахтимизда 10 ва 16 ёшгача бўлган болалар ўртасида шахмат бўйича Ўзбекистон чемпионати якунланди.

Халқаро шахмат Федерацияси – ФИДЕ коидалари асосида ўтказилган мусобақада иккى юз нафарга якин ўғил-қиз куч синашиди. Энг иқтидорли шахматчиларга жорий мавсумда ҳалқаро миқёсдаги мусобақаларда қатнаши учун ўйлалмана берилиши беляшувларнинг кескин ва муросаси ўтишини таъминлади.

Хар бир ёш гуруҳда чемпион ва совриндорлар сўнгти турда аниқланди. Тошкентлии Жавоҳир Синдаров саккиз очко билан чемпион бўлди. Нодирбек Абдусатторов кумуш, навоийлик Мехридин Йўлдошев кучли училикдан жой олди.

Кизлар ўртасида беляшувларда барча соринли ўйнинлар пойтахт вакиллари – етти яримтадан очко жамғарган Дишор Ҳамроева ва Юлия Хегай, олти очко тўплаган Лейла Кимга наисиб эти.

16 ёшгача бўлган ўсимирлар мусобақасида чемпионлик даъвогарлик килаётган олти нафар шахматчи тўққизини турда ўзаро куч синашиди. Ўтган йилги чемпион – ФИДЕ устаси Олег Артеменкони мағлубиятга учратган тошкентлик Жаҳонгир Шавдиров 7,5 очко билан чемпион бўлди. Тошкент вилояти шарафини химоя килган Алишер Бекмуродов иккинчи, Ортиқ Немъатов эса кучли училикдан жой олди.

Кизлар ўртасида беляшувларда барча соринли ўйнинлар пойтахт вакиллари – етти яримтадан очко жамғарган самарқандлик Гулҳаё Нарзикулова наисиб эти. Фарғона-шахматчи Нодирабегим Парниева кумуш, Бахора Абдусаттарова эса бронза медални кўлга киритди.

**Интернет манбалари асосида
Илҳом ЖУМАНОВ тайёрлади.**

«Оила ва жамият» газетаси таҳририятни жамоаси Жиззах вилояти бўйича ўз мухабири

Дононгил ЖУРАЕВАнинг вафоти муносабати билан мархуманинг яқинларига чукур таъзия изкор этади.

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигига 0169-рәқам билан 11.01.07 да рўйхатта олинган. Буюртма Г – 228. Формати А-3, ҳажми 2 табоба. Адади – 10540. Баҳоси келишилган нарҳда.

ОБУНА ИНДЕКСИ – 176

Кабулхона: (тел-факс) 233-28-20

Котибият: 234-76-08

Мухбирлар: 233-04-50

«Оила» бўлими: 234-25-46

Web-site: oillavajamiat.uz

1 2 3 5